Lietas arhīva Nr. C-2173-17/2
ECLI:LV:DAUT:2017:1207.C12217317.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2017. gada 7. decembrī, Daugavpilī

Daugavpils tiesa šādā sastāvā:
tiesnese R. Paipale
ar sekretāri I. Stikuti,
piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. B/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. C/ maza apmēra prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Latgales Gaļsaimnieks" par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017. gada 26. maijā /pers. C/ vērsās tiesā ar maza apmēra prasību piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk tekstā - SIA) "Latgales Gaļsaimnieks" parādu EUR 1371,80, ko veido pamatparāds un likumiskie procenti. Prasītājs prasībā norādīja, ka 2016. gada oktobrī sludinājumu portālā www.ss.lv bija ievietojis sludinājumu, ka pārdod aitas un jērus. 2016. gada 15. oktobrī uz to atsaucās atbildētāja pārstāvis, zvanot no telefona Nr. /numurs/, un puses mutiski vienojās, ka prasītājs, kura vārdā saskaņā ar izsniegto pilnvaru rīkojās viņa dēls /pers. B/, pārdos trīs aitas, vienu aunu un vienpadsmit jērus. Savukārt, turpmākā vienošanās par pirkuma līguma būtiskajām sastāvdaļām – pirkuma summu un samaksas kārtību – notika, sūtot īsziņas: atbildētājs piedāvāja cenu EUR 1,70 dzīvsvarā vai EUR 4 kautsvarā. Puses vienojās par pirkuma cenu EUR 4 kautsvarā. Pamatojoties uz panākto vienošanos, 2016. gada 17. oktobrī tika sastādīta dzīvnieku pārvietošanas deklarācija un tajā norādītie dzīvnieki tika nodoti atbildētājam. Tāpat puses vienojās, ka nekavējoties pēc dzīvnieku nokaušanas atbildētājs sastādīs iepirkuma aktu, norādot dzīvnieku kautsvaru, un piecu dienu laikā veiks apmaksu.

Prasītājs, nododot dzīvniekus pārvietošanai, savas saistības izpildīja, bet atbildētājs pēc vairākkārtīgiem prasītāja atgādinājumiem un draudiem vērsties policijā ar iesniegumu, tikai 2016. gada 28. decembrī atsūtīja iepirkuma aktu, kas datēts ar 2016. gada 24. oktobri un kurā tika norādīta nevis cena, par kuru puses vienojās, bet daudz zemāka cena.

Līdz ar to pēc šī iepirkuma akta saņemšanas, kas nebija parakstīts no atbildētāja puses, prasītājs nosūtīja uz atbildētāja juridisko adresi pieprasījumu labot cenas atbilstoši saskaņotajām cenām.

Savukārt, atbildētājs 2017. gada 14. februārī atsūtīja prasītājam savu sastādītu iepirkuma akta LG-24.10.2016-2 apmaksas grafiku, kurā pirkuma maksa norādīta EUR 846,49 un samaksa – veicot ikmēneša maksājumus no 2017. gada 1. jūlija, lai gan iepriekš puses vienojās par citu samaksas kārtību – piecu dienu laikā –, kas, ņemot vērā divas brīvdienas, ir 2016. gada 1.novembris.

Ņemot vērā, ka atbildētājs savas saistības nepildīja, prasītājs 2017. gada 2. martā vērsās zemesgrāmatu nodaļā ar pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, bet tas tika atstāts bez izskatīšanas, jo brīdinājuma izsniegšana parādniekam nebija iespējama.

Prasītājs pamatoja savu prasību ar Civillikuma 1511., 1537., 1587., 1651., 1652., 1756., 1757., 1759., 1765., 1828., 2002.pantiem un lūdza piedzīt no SIA "Latgales Gaļsaimnieks" par labu prasītājam pamatparādu EUR 1313,92, likumiskos procentus EUR 57,88, kas aprēķināti par laika periodu no 2016. gada 1. novembra līdz 2017. gada 22.maijam, kā arī visus tiesas izdevumus. Vienlaikus, lūdza atzīt prasītāja tiesības no sprieduma stāšanās brīža līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus – septiņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes gadā no piedzītās summas.

Izpildot Civilprocesa likuma 250.^{21} un 250.^{22}panta prasības, atbildētājam SIA "Latgales Gaļsaimnieks" saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.pantu - pēc juridiskās adreses ar ierakstītu sūtījumu - tika nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot rakstveida paskaidrojumu iesniegšanas termiņu, kā arī atbildētājs tika informēts par paskaidrojumu neiesniegšanas sekām un tiesībām lūgt iztiesāšanu tiesas sēdē. Vienlaikus, pusēm tika izskaidrotas viņu procesuālās tiesības.

Atbildētājs tiesas nosūtītos dokumentus nesaņēma, taču saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otro daļu tas neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{26}pantam tiesa lietu /pers. C/ maza apmēra prasību par naudas piedziņu no SIA "Latgales Gaļsaimnieks" nolēma izskatīt tiesas sēdē.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. C/, dzimis /datums/, pārstāvis /pers. C/, dzimis /datums/, prasību pēc tajā izklāstītajiem apstākļiem uzturēja pilnībā. Tiesai paskaidroja, ka 2016. gada 17. oktobrī prasītājs un atbildētājs vienojās par pirkuma līguma būtiskajām sastāvdaļām: pārdoto dzīvnieku skaitu, cenu – EUR 4 par kilogramu kautsvarā - un samaksas kārtību – 5 dienas no iepirkuma akta sastādīšanas dienas. Prasītājs savas saistības izpildīja un dzīvnieki tika nodoti pārvietošanai uz kautuvi, noformējot pārvietošanas deklarāciju.

Savukārt, atbildētājs līdz šim laikam samaksu neveica, kā arī atsūtītajā iepirkuma aktā norādīja cenas, kas ir zemākas nekā tika panāktas ar vienošanos, kā arī pretēji vienošanās par pirkuma maksas samaksu noteiktajam piecu dienu termiņam, atbildētājs atsūtīja iepirkuma akta apmaksas grafiku, sadalot samaksu pa mēnešiem.

Uzskata, ka atbildētājam jāpilda panāktās vienošanās noteikumi, tādēļ lūdza prasītāja prasību apmierināt pilnā apmērā.

Atbildētāja SIA "Latgales Gaļsaimnieks" pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās, par tiesas sēdes laiku un vietu tika paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajam.

Tādējādi tiesa uzskata par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja SIA "Latgales Gaļsaimnieks" pārstāvja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Tiesa, iepazinusies ar maza apmēra prasībā izklāstītajiem apstākļiem, uzklausījusi prasītāja pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos pierādījumus, uzskata, ka prasība apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 2002.pantu pirkums ir līgums, ar ko viena puse apsola otrai par norunātas naudas summas samaksu atdot zināmu lietu vai tiesību, bet šā likuma 2004.pants nosaka, ka pirkuma līgums uzskatāms par noslēgtu, kad abas puses vienojušās par pirkuma priekšmetu un maksu.

Ar 2016. gada 17. oktobra dzīvnieku pārvietošanas deklarāciju Nr. B0383207, ko parakstīja abas puses, pierādīts, ka atbildētājs saņēma no prasītāja dzīvniekus tālākai pārvietošanai.

Tātad, dzīvnieku pārvietošanas deklarācija pierāda prasītāja argumentus, ka darījums starp pusēm tika noslēgts 2016. gada 17. oktobrī.

Tāpat prasītāja argumentus par pirkuma līguma tiesisko attiecību pastāvēšanu apstiprina SIA "Latgales Gaļsaimnieks" sastādītais un parakstītais iepirkuma akta LG-24.10.2016.-2 apmaksas grafiks, ar kuru atbildētājs apņēmās samaksāt prasītājam EUR 846,49, veicot ikmēneša maksājumus, sākot no 2017. gada 1. jūlija līdz 2018. gada 28. februārim.

Vienlaikus, tiesa uzskata, ka iepirkuma akta LG-24.10.2016.-2 apmaksas grafiks apstiprina tiesai iesniegtā pušu neparakstītā 2016. gada 24. oktobra iepirkuma aktā izklāstīto, jo, atbilstoši prasītāja paskaidrojumiem un 2016. gada 24. oktobra iepirkuma aktam Nr. LG-24.10. 2016.-2, /pers. C/ pārdeva SIA "Latgales Gaļsaimnieks" dzīvniekus: trīs aitas, vienu aunu un vienpadsmit jērus 288,14 kg kautsvarā.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis, lai gan norādīja, ka pārdoto dzīvnieku kautsvaram jābūt lielākam, tomēr neapstrīdēja iepirkuma aktā norādīto pārdoto dzīvnieku kautsvaru.

Tajā pašā laikā prasītājs nepiekrita iepirkuma aktā norādītajai cenai, jo puses vienojās par citu cenu – EUR 4 par kilogramu kautsvarā.

Savu argumentu pamatojumā prasītājs iesniedza īsziņu izdruku, no kuras secināms, ka puses vienojās par vienpadsmit jēru, trīs aitu un viena auna pārdošanu par cenu EUR 1,7 dzīvsvarā vai EUR 4 kautsvarā.

Iepazinusies ar prasītāja iesniegto īsziņu saturu, tiesai nemaz nerodas šaubas, ka sarakste notika starp prasītāju un atbildētāju, jo gan dzīvnieku skaits, gan piegādes noteikumi sakrīt ar tiesai iesniegtajiem dokumentiem, kas apstiprina pirkuma tiesisko attiecību pastāvēšanu starp pusēm.

Savukārt, Civillikuma 2016.pants nosaka, ja pirkuma dokumentā uzdota augstāka vai zemāka summa nekā norunāts, tad tamdēļ līgums nezaudē spēku, un mutiski norunātā maksa paliek spēkā.

Tādējādi tiesa uzskata, ka īsziņu saturs apstiprina, ka starp prasītāju un atbildētāju tika panākta vienošanās gan par dzīvnieku skaitu, gan pārdošanas cenu, proti: EUR 1,7 dzīvsvarā vai EUR 4 kautsvarā.

Līdz ar to atzīstams, ka, vienojoties par pirkuma priekšmetu un maksu, /pers. C/ un SIA "Latgales Gaļsaimnieks" noslēdza pirkuma līgumu.

Tiesa konstatē, ka prasītājs savas saistības, kas izriet no noslēgtā pirkuma līguma, izpildīja – dzīvnieki tika nodoti atbildētājam.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Atbildētājs SIA "Latgales Gaļsaimnieks" neiesniedza tiesai pierādījumus, kas varētu liecināt, ka puses vienojušās par citu, kas ir norādīta iepirkuma aktā, pirkuma maksu.

Saskaņā ar Civillikuma 2033.pantu pircējam vispirms jāsamaksā pirkuma maksa, kas, ja pirkums nav noslēgts uz kredītu vai ja samaksai nav norunāti sevišķi termiņi, jāizdara tūliņ, lietu nododot, tā tad tajā pašā laikā un tajā pašā vietā, šā likuma 1828.pants paredz, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.

No prasības satura un pievienotās prasītāja un atbildētāja īsziņu izdrukas izriet, ka puses vienojās par apmaksu – aptuveni 5 dienas.

Atbildētājs neiesniedza tiesai pierādījumus, ka starp pusēm pastāvēja vienošanās par pirkuma maksas samaksu, kā tas ir norādīts SIA "Latgales Gaļsaimnieks" iepirkuma akta LG-24.10.2016.-2 apmaksas grafikā: no 2017. gada 1. jūlija līdz 2018. gada 28. februārim, atbildētājam veicot ikmēneša maksājumus.

Savukārt, atbildētāja vienpusēji parakstīto dokumentu, kas nav apstiprināts ne ar kādiem citiem pierādījumiem, kurā ir noteikta samaksa pa daļām, nevar atzīt par pušu pastāvošo vienošanos.

Atbilstoši Civillikuma 1811.pantam, katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

Atbildētājs neiesniedza tiesai pierādījumus, ka SIA "Latgales Gaļsaimnieks" savas saistības, kas izriet no pirkuma tiesiskajām attiecībām, pret prasītāju izpilda pilnībā vai daļēji.

Līdz ar to secināms, ka atbildētājs savas saistības pret prasītāju neizpildīja un pirkuma maksu pēc panāktās vienošanās nesamaksāja.

Civillikuma 2021.pants nosaka, ka no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Šādu iemeslu dēļ prasītāja prasījums par pamatparāda, kas kopā ar pievienotās vērtības nodokli ir EUR 1313,92, piedziņu no atbildētāja ir pamatots un apmierināms.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu, bet šā likuma 1759.panta 1.punkts paredz, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Savukārt, saskaņā ar šā likuma 1765.panta otro daļu likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojumu sniegšanu, ir astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes (1765.p. 3.d.) gadā, bet līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs - seši procenti no simta gadā, bet šā panta trešā daļa nosaka, ka procentu pamatlikme ir galējā procentu likme, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās. Attiecīgā pusgada pirmajā kalendāra dienā spēkā esošo procentu pamatlikmi piemēro sešus turpmākos mēnešus.

Civillikuma 1651.pants nosaka, ka nokavējums ir saistības izpildīšanas prettiesīgs novilcinājums, bet šā likuma 1652.pants paredz,

ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, var ar līgumu, vai arī pēc paražas.

Ņemot vērā, ka atbildētājs - SIA "Latgales Gaļsaimnieks" - neiesniedza tiesai pierādījumus, ka viņš savas saistības pret prasītāju izpildīja, nepieļaujot nokavējumu, jāsecina, ka atbildētājs pieļāvis nokavējumu, par ko atbildētājam jāmaksā nokavējuma procenti.

Tiesa, pārbaudot prasītāja aprēķināto nokavējuma procentu aprēķinu, nesaskata, ka tas būtu pretrunā ar likumu.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasītāja prasījums par nokavējuma likumisko procentu EUR 57,88, kas aprēķināti par laika periodu no 2016.gada 2. novembra līdz 2017. gada 22. maijam, piedziņu ir pamatots.

Šādu iemeslu dēļ no SIA "Latgales Gaļsaimnieks" par labu /pers. C/ nepieciešams piedzīt pamatparādu EUR 1313,92 un likumiskos procentus EUR 57,88, kas aprēķināti par laika periodu no 2016.gada 2. novembra līdz 2017. gada 22. maijam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, tādēļ no SIA "Latgales Gaļsaimnieks" par labu prasītājam jāpiedzen samaksātā valsts nodeva EUR 205,77 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,30.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam un Civillikuma 1765.pantam, nepieciešams noteikt /pers. C/ tiesības līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no SIA "Latgales Gaļsaimnieks" likumiskos procentus – astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās, gadā no nesamaksātās pamatparāda summas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu SIA "Latgales Gaļsaimnieks" nepieciešams noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 93., 97., 189. – 195., 39. – 42., 204.^{1}, 250.^{18}, 250.^{26}, 250.^{27}pantiem, tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. C/ maza apmēra prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latgales Gaļsaimnieks", reģistrācijas Nr. 41503074784, juridiskā adrese: "Laimiņas", Miglāni, Krāslavas pagasts, Krāslavas novads, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, pamatparādu EUR 1313,92 (viens tūkstotis trīs simti trīspadsmit *euro*, 92 centi), likumiskos procentus, kas aprēķināti par laika periodu no 2016.gada 2. novembra līdz 2017. gada 22. maijam, EUR 57,88 (piecdesmit septiņi *euro*, 88 centi) un tiesas izdevumus EUR 209,07 (divi simti deviņi *euro*, 07 centi), kopā EUR 1580,87 (viens tūkstotis pieci simti astoņdesmit *euro*, 87 centi).

Izskaidrot sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latgales Gaļsaimnieks", ka parāda EUR 1580,87 (viens tūkstotis pieci simti astoņdesmit *euro*, 87 centi) samaksa veicama /pers. C/, personas kods /personas kods/, kontā Nr. /konta numurs/, AS "SEB banka".

Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latgales Gaļsaimnieks" termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 8 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Atzīt /pers. C/, personas kods /personas kods/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latgales Gaļsaimnieks", reģistrācijas Nr. 41503074784, likumiskos procentus - astoņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi savās pirms attiecīgā pusgada pirmās kalendāra dienas veiktajās pēdējās galvenajās refinansēšanas operācijās, gadā no nesamaksātās pamatparāda summas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2017. gada 18. decembra - Latgales apgabaltiesā, iesniedzot sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese R. Paipale